

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

STŘEDNĚDOBÝ PLÁN ROZVOJE SOCIÁLNÍCH SLUŽEB A SOUVISEJÍCÍCH AKTIVIT OBCE BOLATICE

SPRSS obce Bolatice byl zpracován v rámci projektu Sociální služby v SOH, podpořeného
OPZ, RČ OPZ/2.2/063/0006500

SPRSS obce Bolatice zpracoval Institut komunitního rozvoje, z.s.

Obsah

Úvod do komunitního plánování	1
Analytická část	6
Návrhová část	21
Monitorování a vyhodnocení	43
Seznam zkratk	44

„Obec Bolatice je vstřícná vůči potřebám svých občanů, je si vědoma potřebnosti sociálních služeb a souvisejících aktivit a je připravena je rozvíjet.“

Úvod do komunitního plánování

Co je komunitní plánování

Komunitní plánování je metoda, která umožňuje zpracovávat rozvojové materiály pro různé oblasti veřejného života na úrovni obce, regionu, kraje. Komunitně plánovat lze téměř cokoli, nejvíce se však tato metoda využívá v sociální oblasti, konkrétně v rozvoji sociálních služeb.

Co je to komunitní plánování sociálních služeb?

Je to plánování rozvoje sociálních potřeb pro občany obce, města, mikroregionu, které vychází z jejich potřeb a na kterém se občané sami aktivně podílejí. Je to otevřený proces, který hledá nejlepší řešení. Je to věc veřejná.

Základní principy komunitního plánování

- Princip triády – spolupráce tří stran (zadavatel, poskytovatel, uživatel).
- Princip rovnosti – každý má právo vyjádřit svůj názor.
- Princip skutečných potřeb – analýza potřeb stojí před normativy a domnělými potřebami.
- Princip dohody – přednost má souhlasné rozhodnutí před hlasováním.
- Princip „vše je veřejné“

Plánování sociálních služeb se zabývá věcmi veřejnými, informace o dění v něm jsou veřejně dostupné.

- Princip dosažitelnosti řešení
Řešení, v něž komunitní plán vyústí, jsou kompromisem přání a možností místních zdrojů.
- Princip cyklického opakování
Komunitní plánování není uzavřený proces. Fáze, témata, problémy se cyklicky opakují. Je nutné se jimi opakovaně zabývat na nové úrovni.
- Princip kompetence účastníků

V procesu plánování musí být zapojeni kompetentní lidé s jasnými zodpovědnostmi a danými pozicemi.

Co je cílem komunitního plánování sociálních služeb?

- Posilovat sociální soudržnost komunity, tedy občanů obce, města, mikroregionu,
- podporovat sociální začleňování a
- předcházet sociálnímu vyloučení jednotlivců a skupin komunity.

Kdo se účastní komunitního plánování sociálních služeb?

Podstatou komunitního plánování sociálních služeb je partnerství mezi třemi stranami - triádou.

Zadavatel

Ten, kdo je zodpovědný za zajištění sociálních služeb, které odpovídají místním potřebám, zpravidla obec, město. Hlavním úkolem je poskytnout občanům co nejkvalitnější služby, co nejnižší cenu a v co nejširším spektru.

Poskytovatelé

Poskytovatelé provozují služby, vytvářejí plány či projekty na zachování a rozšiřování svých zařízení, pracovních míst a služeb, které poskytují. Cílem poskytovatelů je udržet a rozvíjet služby pro občany. Jedná se o organizace státní či nestátní, ziskové či neziskové. Mezi poskytovatele také zahrnujeme

osoby pečující o své příbuzné a blízké. Poskytovatelé obvykle mají velmi dobrý přehled o finančních zdrojích na poskytování sociálních služeb. Mohou tak přinést do místního systému sociálních služeb další finanční zdroje.

Uživatelé sociálních služeb

Uživatelé sociálních služeb jsou občané v nepříznivé sociální situaci, kteří potřebují sociální službu anebo mají zájem na jejím rozvoji pro své děti, rodiče. Zapojení uživatelů do komunitního plánování přináší možnost získání důležitých informací o kvalitě a potřebách sociálních služeb.

Jaké jsou očekávané přínosy komunitního plánování?

- Systém sociálních služeb odpovídá zjištěným potřebám a je schopen průběžně reagovat na změny
- Díky plánování sociálních služeb lze vytvořit systém služeb podle existujících a předpokládaných potřeb, v odpovídající kvalitě, a v souladu s místními specifiky. To znamená, že lidé sami se podílejí na plánování toho, o čem se domnívají, že jim vyhovuje a naplňuje jejich potřeby.
- Na základě průběžného monitorování naplňování stanoveného cíle i jednotlivých opatření, pravidelnou a důslednou aktualizací komunitního plánu a cyklickým opakováním procesu plánování, dochází k zachycení změn, které se v mezidobí objevily a je tak možné na ně reagovat.

Efektivní využití finančních prostředků

Díky komunitnímu plánu by finanční prostředky měly být vynakládány jen na ty služby, které jsou potřebné.

Zvyšování identifikace veřejnosti s obcí a lepší spolupráce

Prostřednictvím zapojení všech, kteří působí v systému sociálních služeb (uživatelé, poskytovatelé, zadavatelé, veřejnost), do procesu jejich plánování, dochází ke zvyšování podílu občanů na rozhodovacím procesu o podobě sociálních služeb v daném místě. Principy společných setkávání, diskuzí,

konzultací a spolupráce se prolínají celým plánovacím procesem. Nabízejí nejen vzájemné obohacení, ale představují také významný prvek v efektivitě řešení a přístupu k problémům. Je-li také veřejnost zapojena do procesu plánování, je-li průběžně informována a má-li možnost se zapojit, získává tak ucelenější a hlubší pohled na oblast sociálních služeb. Pak také případné změny jsou lépe přijímány a veřejnost má zájem se na nich podílet.

Systém sociálních služeb je průhledný a srozumitelný

Komunitní plánování sociálních služeb probíhá podle určitého rámce a má jasně daná pravidla, je otevřené pro všechny, kdož mají zájem se na něm podílet, a díky pravidelnému zveřejňování informací umožňuje snadno se v něm zorientovat. Sociální služby jsou tak koncipovány na základě transparentního postupu a celý systém se díky tomu stává srozumitelnějším. Zásadní povinnosti ve vztahu ke komunitnímu plánování sociálních služeb přináší zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů.

Komunitní plánování v Bolaticích

Komunitní plán je výsledkem dohody mezi zadavateli, poskytovateli a uživateli sociálních služeb, ukazuje, jaké jsou potřeby v dané komunitě a do čeho investovat. Je třeba, aby všechny činnosti, které provází přípravu i naplňování plánu byly provázány a staly se součástí rozvojové strategie města a obcí.

Pro přijetí komunitního plánu jsou nezbytné konkrétní a jasné výstupy a návrhy, které povedou k jeho realizaci:

- Výběr priorit,
- popis opatření,
- realizátor,
- zahájení činnosti,
- zdroje financování,

- finanční náklad,
- indikátory,
- popis služby,
- dopady.

Naprostou nezbytnou součástí komunitního plánování je tzv. konzultační proces, kdy občané jsou po celou dobu plánování vtahováni do přípravy plánu, a to i mimo pracovní skupiny.

Kvalitní komunikace s veřejností je často základem pro další aktivity města a obcí v jakýchkoli oblastech života občanů. Komunitní plán tedy může napomoci ke zlepšení komunikace občanů s městem a obcemi.

Pracovní skupiny

- jsou tvořeny uživateli, zadavateli, poskytovateli
- řeší konkrétní úkoly stanovené řídicí skupinou,
- vyhledávají zdroje do procesu komunitního plánování,
- podávají návrhy a připomínky řídicí skupině.

Komunitní plánování v obci Bolatice

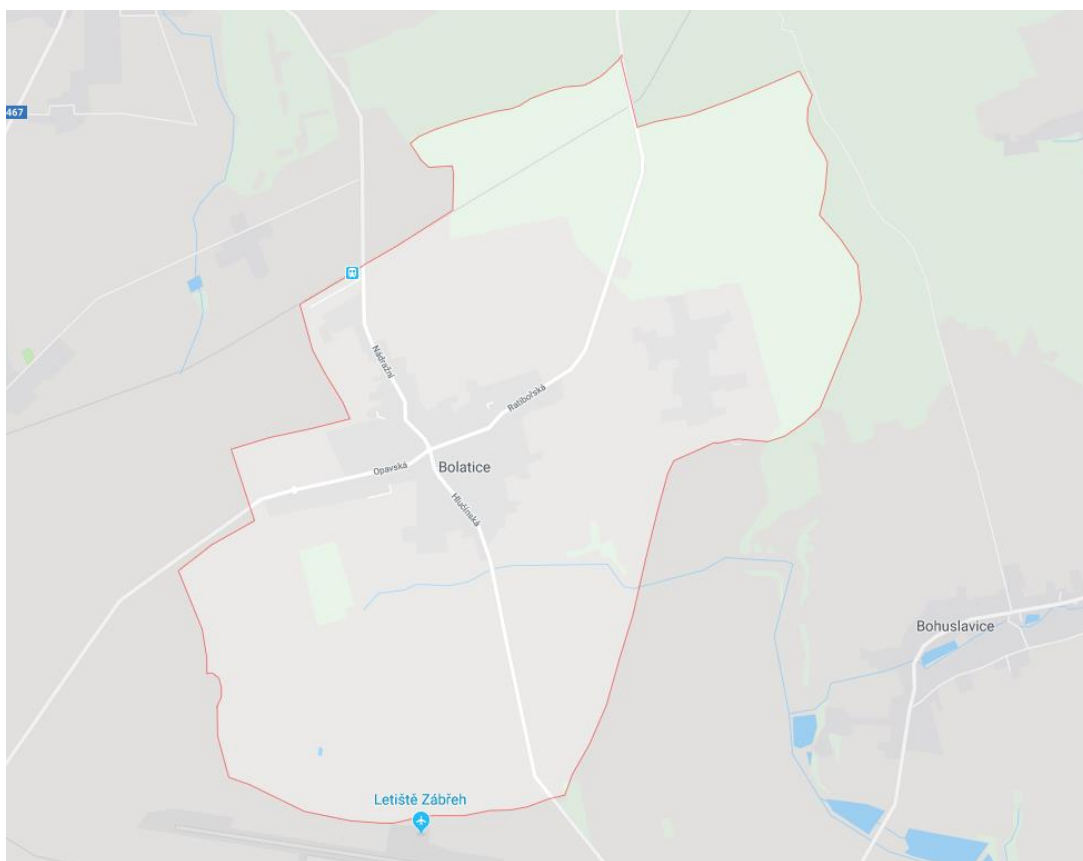
V úvodu bylo zpracováno vyhodnocení předchozího plánu, kdy všechny plánované priority byly postupně realizovány.

Byla provedena analytická část. V rámci pracovní skupiny a na jejím jednání bylo představeno vyhodnocení plánu a navrženo pokračování stanovených priorit a zařazení nové priority.

Analytická část

Základní údaje o obci Bolatice

Obec Bolatice leží v okrese Opava. Ve vzdálenosti 16 km jihovýchodně leží statutární město Ostrava, 11 km západně statutární město Opava, 9 km jihovýchodně město Hlučín a 18 km severně město Ratiboř. Celková výměra obce Bolatice je 1 320 ha. Hustota zalidnění je 338 obyvatel na km².

Charakteristika obce

V obci je zajištěna běžná občanská vybavenost. Výhodou je existence knihovny a základní a mateřské školy. Občanům je k dispozici obecní úřad.

Demografická charakteristika

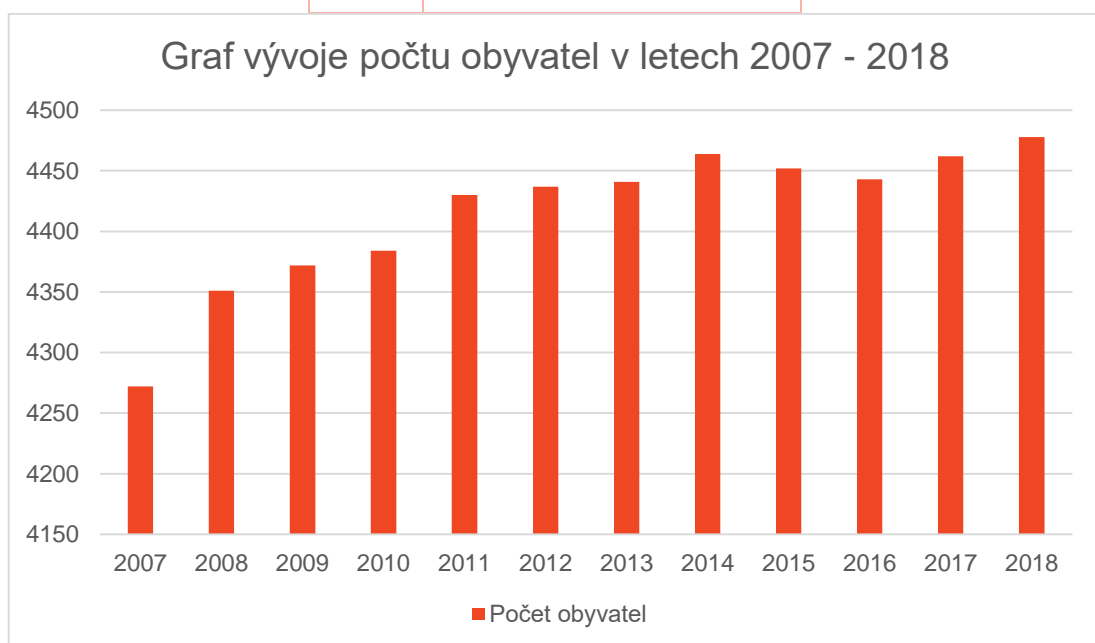
Obec eviduje k 31. 12. 2018 celkem 4 478 obyvatel. Průměrný věk obyvatel obce činí 42,3 let. Z celkového počtu obyvatel jich bylo ve věkové kategorii 0-14 let 755, tj. 16,9 %. V produktivním věku 15-64 let bylo 2 962 osob, tj. 66,2 % a počet obyvatel ve věku nad 65 let tvoří 17 % - 761 osob. Index stáří dosahuje v obci Bolatice 93,8 (2017).

Skladba obyvatel obce Bolatice				
Počet obyvatel k 31. 12. 2018		Počet obyvatel ve věku		
		0-14 let	15-64 let	65 a více let
Celkem	4 478	755	2 962	761
Muži	2 214	375	1 524	315
Ženy	2 264	380	1 438	446

Počet obyvatel a jeho vývoj

Vývoj počtu obyvatel od roku 2007 do roku 2018 zachycuje následující tabulka (údaje platné vždy k 31. 12. daného roku). V obci počet obyvatel roste. Nejvyšší nárůst počtu obyvatel byl zaznamenán v roce 2007 – o 79 obyvatel, naopak nejvyšší pokles obyvatel byl zaznamenán v roce 2015, a to o 12 obyvatel. Od roku 2007 až do roku 2018 se počet obyvatel v obci zvýšil celkem o 206 osob.

Vývoj počtu obyvatel obce v letech 2007-2018	
Rok	Počet obyvatel
2007	4 272
2008	4 351
2009	4 372
2010	4 384
2011	4 430
2012	4 437
2013	4 441
2014	4 464
2015	4 452
2016	4 443
2017	4 462
2018	4 478

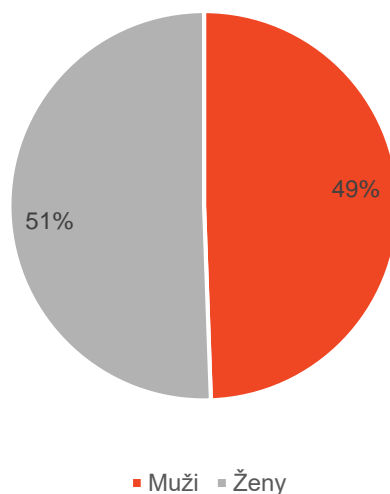

Struktura obyvatel dle pohlaví

Z tabulky je zřejmé, že v obci žije je mírná převaha žen nad muži. Ke konci roku 2018 je v obci přibližně 50,6 % žen a 49,4 % mužů.

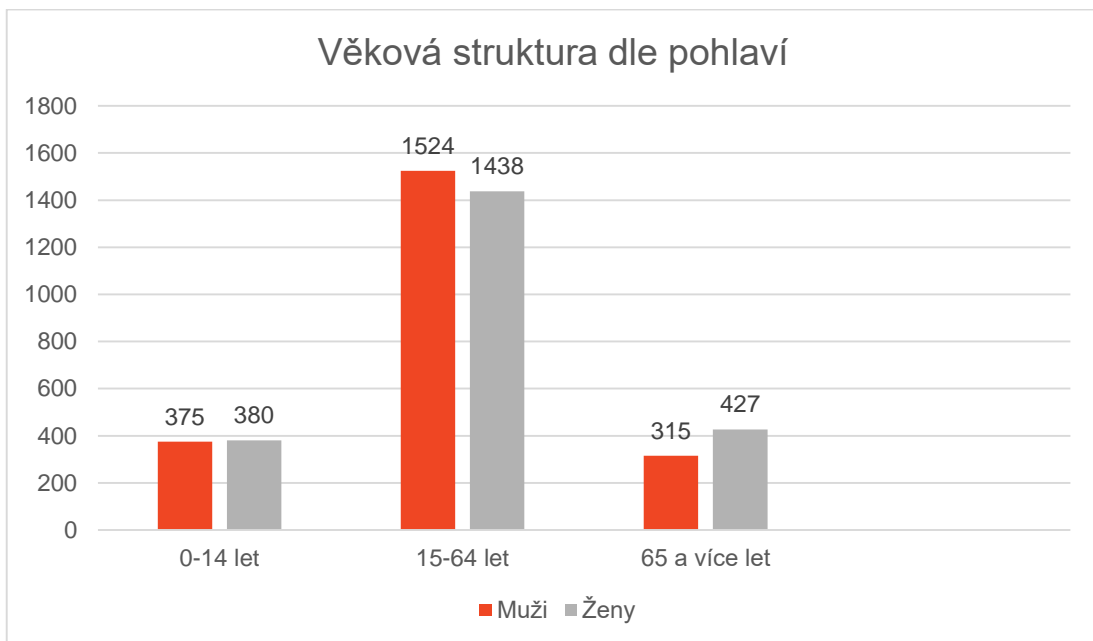
Počet obyvatel k 31. 12. 2018	
Muži	2 214
Ženy	2 264
Celkem	4 478

Počet obyvatel k 31. 12. 2018 dle pohlaví

Věková struktura obyvatelstva

Nejvíce zastoupenou věkovou skupinu tvoří občané ve věku 15-64 let, což představuje 66,2 %. V této věkové skupině převažují muži nad ženami o 2,9 %, což v absolutní většině činí 86 osob. Ve věkové kategorii 0-14 let převažují ženy nad muži. Převahu žen nad muži jsme zaznamenali také ve věkové kategorii 65 a více let.

Přirozený přírůstek a migrace

Ke konci roku 2018 byl v Bolaticích zaznamenán celkový přírůstek obyvatel o 16 osob více než na počátku. Kladný přírůstek je zapříčiněn především kladným migračním saldem, tedy do obce se přistěhovalo více osob, nežli se vystěhovalo. Z níže uvedené tabulky je zřejmé, že v Bolaticích k uvedenému datu zemřelo o dvě osoby více, než se narodilo.

Rok	Narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Číslo přirozený	Číslo migrační	Číslo celkový	Stav 31.12.
2007	52	42	56	54	10	2	12	4 272
2008	51	30	101	43	21	58	79	4 351
2009	52	32	59	58	20	1	21	4 372
2010	43	24	44	51	19	-7	12	4 384
2011	51	26	83	60	25	23	48	4 430

2012	44	36	58	59	8	-1	7	4 437
2013	46	33	50	59	13	-9	4	4 441
2014	52	34	61	56	18	5	23	4 464
2015	652	50	54	68	2	-14	-12	4 452
2016	45	44	57	67	1	-10	-9	4 443
2017	51	42	83	73	9	10	19	4 462
2018	46	48	77	59	-2	18	16	4 478

Nezaměstnanost

Počet evidovaných uchazečů o zaměstnání a míra nezaměstnanosti

V obci Bolatice eviduje Úřad práce ČR – kontaktní pracoviště Opava ke konci roku 2018 celkem 94 uchazečů o zaměstnání. Ve srovnání se stejným obdobím roku 2017 byl tento stav uchazečů o 50 uchazečů nižší.

*Za roky 2012 a 2013 nejsou informace o nezaměstnanosti v obcích dostupné (jen pro okresy). Od roku 2014 se neeviduje záznam míry nezaměstnanosti, ale podíl nezaměstnaných osob.

Vývoj nezaměstnanosti (k 31. 12. uvedeného roku)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Uchazeči o zaměstnání	225	-		254	229	181	144	94
Uchazeči se zdravotním postižením		-					23	
Uchazeči o zaměstnání dosažitelní	219	-		253	226	177	139	91
Míra nezaměstnanosti (%)	7 %			8,2 %	7,4 %	5,9 %	4,6 %*	3,1 %

V obci je zajištěna běžná občanská vybavenost. Výhodou je existence knihovny, ordinace praktického lékaře a pošty. Občanům je k dispozici obecní úřad.

Obec má 15členné zastupitelstvo.

Život v obci

V obci Bolatice působí mnoho spolků a neformálních sdružení. Jedná se např. HC Bolatice, Klub seniorů, SDH Bolatice, Český svaz chovatelů včel aj.

Ve spolupráci se spolky jsou realizovány akce a aktivity pro širokou veřejnost.

V obci se nachází Skanzen lidových tradic a řemesel, Kaple svatého Mikuláše. Obec vydává místní Bolatický zpravodaj, Informační brožuru, dále jsou veškeré aktuální informace pro občany uváděny na internetových stránkách obce. Rovněž zde působí TV Hlučínsko.

Vzdělání

V Bolaticích působí základní a mateřská škola. Mateřská škola má sedm tříd s celkovou kapacitou 170 dětí a alokované pracoviště v Borové s kapacitou 25 dětí. Základní škola má 18 tříd. Součástí základní školy je také družina a jídelna.

Kultura, sport

V obci se za rok uskuteční mnoho akcí, které jsou zaměřeny na komunitní život v obci. Obec má k dispozici kino, muzeum, středisko pro volný čas dětí a mládeže. Obec je napojena na síť cyklostezek na území Hlučínska, k rekreačním sportům mohou obyvatele využít Koupaliště, tělocvičnu, a několik hřišť.

Ekonomika

V obci působí velké množství firem a podnikatelských subjektů z různých odvětví, např. několik autoopraven, advokátů, stavebních firem atd.

Infrastruktura

Obec je napojena silnicemi třetí třídy na silnici první třídy č. 56 a na silnici druhé třídy č. 467.

Doprava občanů do sousedních obcí a měst je zabezpečována vlakovou dopravou, kterou provozuje společnost České dráhy a.s. a autobusovou dopravou, kterou provozuje firma TQM – holding s.r.o. a ARRIVA MORAVA a.s.

Obec protínají dvě cyklotrasy:

Regionální cyklotrasa č. 554 Oldřišov – Služovice – Vrbka – Štěpánkovice – Albertovec – Bolatice – Bohuslavice – Vřesina – Hať – Šilheřovice

Cyklotrasa č. 6092 Píšť – Bělá – Bolatice – Kravaře.

Výsledky dotazníkového šetření

V rámci přípravy strategického plánu obce Bolatice bylo provedeno dotazníkové šetření mezi občany obce.

Dotazníkové šetření bylo zpracováno přímým oslovením občanů obce a pomocí internetu (on line odpovědi).

Přímým oslovením bylo získáno 40 odpovědí a prostřednictvím internetu 66 občanů.

Celkem tedy bylo získáno 106 odpovědí.

Dotazníky	Počet	Podíl z celku v %
Strukturované rozhovory	40	37,7
Internet	66	62,3
Celkem	106	100

Zastoupení dle pohlaví

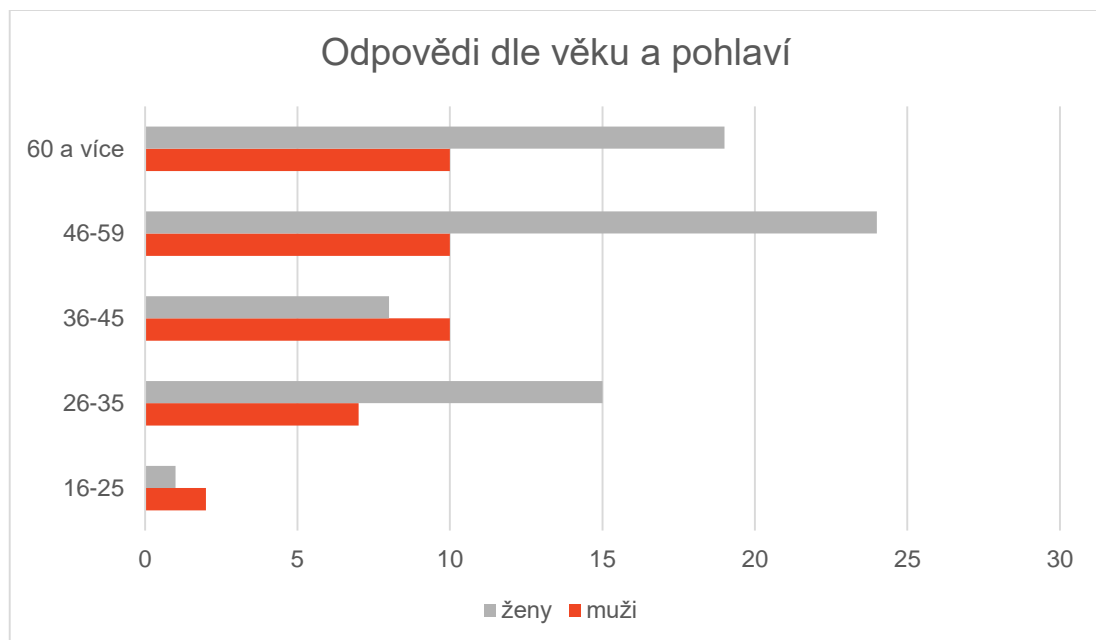
Pro zjištění potřeb, které jsou často rozdílné i podle pohlaví, jsme se v přímém oslovení snažili o rovnoměrné rozložení na muže a ženy. Ochota odpovídat však (tak jako v jiných městech a obcích) byla více u žen, což vyplývá i z role ženy v rodině (ženy se častěji starají o své příbuzné, případně pečují o děti).

Pohlaví	Počet	Podíl v %
Muži	39	36,8
Ženy	67	63,2
Celkem	106	100

Zastoupení dle věkových skupin

Důležitým faktorem pro stanovení priorit SP jsou rozdílné potřeby jednotlivých věkových kategorií.

Věkové skupiny	Počet	Podíl z odpovědí v %	Z toho ženy	Podíl z odpovědí v %
16-25	3	2,8	1	0,9
26-35	22	20,8	15	14,2
36-45	18	17	8	7,6
46-59	34	32,1	24	22,6
60 a více	29	27,4	19	17,9
neuvedeno	0		0	
Celkem odpovědí	106	100	67	63,2
Celkem	106		67	

Na níže uvedené otázky již mohli respondenti odpovědět několikrát.

Vy a sociální služby

Na danou otázku mohli respondenti již odpovídat několikrát.

Jak je z níže uvedené tabulky zřejmé, většina respondentů nevyužívá v současné době žádné služby.

Otázka	Muži	Ženy
sám jsem uživatelem některých sociálních služeb	3	3
pečuji o rodinného příslušníka, nebo jinou blízkou osobu, která využívá některou ze sociálních služeb	5	8
nevyužívám žádné sociální služby a ani nepečuji o někoho, kdo by sociální služby využíval	31	56

Jste v současné době v nějaké složité životní situaci, se kterou byste potřebovali pomoci?

Na danou otázku odpověděli 9 respondenti, z toho 5 žen. Potřeby, které respondenti vyjádřili, jsou tyto:

Celodenní pomoc při péči o rodiče

Domov pro seniory

Rada lékaře

Vyhovuje Vám stávající nabídka sociálních a návazných služeb

Na tuto otázku odpovědělo 98 respondentů, že ano.

Jaké služby, podle Vás, budete v horizontu 4 let (vzhledem ke své životní situaci) potřebovat?

Mezi nejčastější odpovědi patří domov pro seniory, pečovatelská služba, odborné sociální poradenství.

Která z uvedených skupin je v Bolaticích nejvíce znevýhodněná a měla by se na ni více soustředit pomoc a podpora?

Jak je zřejmé z níže uvedené tabulky, vnímají respondenti potřebnost pozornosti seniorům, osobám ohrožených sociálním vyloučením a osobám se zdravotním postižením.

Cílová skupina	Ženy	Muži	Celkem
Děti a mládež	11	7	18
Rodiny s dětmi	17	10	27
Senioři	23	14	37
Osoby ohrožené sociálním vyloučením	13	6	19
Osoby se zdravotním postižením	21	12	33

Pokud se ocitnete v tíživé životní situaci, kde budete hledat potřebné informace?

Nejvíce využívaným zdrojem informací je obecní úřad, známí a přátelé a lékař.

Zdroj informací	Počet
Obecní úřad	41
Web obce	27
Internet	59
Místní zpravodaj	8

Místní rozhlas	3
Lékař	30
Známí, přátelé	47
Poskytovatelé	21

Návrhová část

Pracovní skupina Senioři a osoby se zdravotním znevýhodněním

Priority

1. Podpora aktivit pro seniory a zdravotně znevýhodněné
2. Podpora pečovatelské služby
3. Podpora bydlení pro seniory a zdravotně znevýhodněné
4. Vznik a podpora klubu pro zdravotně znevýhodněné
5. Odborné sociální poradenství včetně půjčovny kompenzačních pomůcek
6. Senior taxi
7. Dům sociálních služeb Sv. Kateřiny
8. Denní stacionář pro seniory

Priorita S1 Podpora aktivit pro seniory a zdravotně znevýhodněné

Charakteristika

Podpora aktivit pro seniory a zdravotně znevýhodněné není službou podle zákona o sociálních službách. Nicméně se jedná o důležité návazné aktivity, které značně ulehčí život seniorů a zdravotně znevýhodněných.

Zdůvodnění

Při OÚ Bolatice funguje krátkodobá zápůjčka kompenzačních pomůcek pro potřeby občanů obce s možností sjednání zakoupení přes soukromý subjekt. V obci Bolatice není dostatek služeb, které cílová skupina potřebuje. Protože se jedná o osoby nízkopříjmové, zajištění příležitostně nepravidelné

dopravy pro seniory a zdravotně znevýhodněné je vstřícným krokem k zajištění mobility seniorů a zdravotně znevýhodněných.

Senior park by rozšířil sportovní i společenské vyžití seniorů v obci, stejně jako osvětové akce.

Priorita S1	
Podpora aktivit pro seniory a zdravotně znevýhodněné	
Popis opatření	1.1. Provoz příležitostné nepravidelné dopravy pro seniory a zdravotně znevýhodněné 1.1.1. Smlouva se subjektem poskytujícím danou aktivitu
	1.2. Podpora rozvoje senior parku 1.2.1. Analýza potřeb cílové skupiny 1.2.2. Rozvoj senior parku
	1.3. Realizace osvětových a vzdělávacích akcí pro seniory a zdravotně znevýhodněné 1.3.1. Zajištění osvětových a vzdělávacích akcí pro seniory a zdravotně znevýhodněné 1.3.2. Zajištění dalších seminářů pro cílové skupiny – bezpečnost, podomní prodej, sociální služby apod.
Realizátoři	Poskytovatelé služeb Obec Bolatice
Nová nebo stávající	Stávající, nová

Zahájení realizace	Rok 2019
Finanční zdroje	Obec Bolatice, MPSV, Nadace, nadační fondy, KÚ MSK, EU
Finanční náklady	150,000,- Kč
Dopady	<p>Realizované kulturní, společenské a osvětové akce pro cílové skupiny</p> <p>Zlepšení kulturních a společenských kontaktů cílových skupin</p> <p>Zlepšení sociálních vazeb</p> <p>Cílová skupina má zajištěny kompenzační pomůcky</p> <p>Cílová skupina má zjednodušený přístup k lékařům a službám</p>
Indikátory	<p>Počet akcí, realizovaných jednotlivými spolky</p> <p>Počet zapojených zástupců cílových skupin</p> <p>Počet osvětových a vzdělávacích akcí pro seniory a zdravotně znevýhodněné</p> <p>Počet zástupců cílové skupiny využívající nabízené aktivity</p>
Rizika	Odchod aktivních seniorů, kteří zajišťují aktivity pro seniory a zdravotně znevýhodněné
Ošetření rizik	Podpora vzdělávání aktivních seniorů

Priorita S2 Podpora pečovatelské služby**Charakteristika**

Pečovatelská služba je terénní nebo ambulantní služba poskytovaná osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, a rodinám s dětmi, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Služba poskytuje ve vymezeném čase v domácnostech osob a v zařízeních sociálních služeb vyjmenované úkony.

Služba obsahuje tyto základní činnosti:

- a) pomoc při zvládnání běžných úkonů péče o vlastní osobu,
- b) pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu,
- c) poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy,
- d) pomoc při zajištění chodu domácnosti,
- e) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím.

V Bolaticích zajišťují pečovatelskou službu jednotliví poskytovatelé (Charita Hlučín, Charita Opava, Oáza, DomA ad.). Obec přispívá ze svého rozpočtu na základě žádosti poskytovatelů.

Zdůvodnění

Pečovatelská služba zajišťuje služby pro osoby, které žijí ve svém přirozeném prostředí. Nejčastěji se jedná o rozvoz obědů, pomoc při běžných úkonech, drobný úklid, nákupy či doprovod k lékaři.

Priorita S2	
Podpora pečovatelské služby	
Popis opatření	2.1. Podpora a rozvoj pečovatelské služby
Realizátoři	Obec Bolatice Jednotliví poskytovatelé služby
Nová nebo stávající	Stávající
Zahájení realizace	Rok 2019
Finanční zdroje	Obec Bolatice, MPSV, Nadace, nadační fondy, KÚ MSK, platby klientů
Finanční náklady	
Dopady	Zajištění důstojného života seniorů Podpora života seniorů v jejich přirozeném prostředí
Indikátory	Počet klientů využívajících pečovatelskou službu
Rizika	Zvýšení nákladů na službu Nedostatek finančních prostředků na sociální služby ze strany státu, tím omezení činnosti poskytovatelů

	Legislativa
Ošetření rizik	Zvýšení rozpočtu na poskytované služby

Priorita S3 Podpora bydlení pro seniory a zdravotně znevýhodněné

Charakteristika

Podpora bydlení pro seniory a zdravotně znevýhodněné není sociální službou podle zákona o sociálních službách. Obec má prostory, které by mohly sloužit jako bezbariérové bydlení pro seniory. Bydlení pro seniory musí být primárně bezbariérové, aby bylo dostupné právě pro tuto cílovou skupinu.

Zdůvodnění

Počet seniorů a zdravotně znevýhodněných v obci stoupá. Občané, kteří se dostanou do situace snížení vlastní mobility, se však nechtějí stěhovat do zařízení, která jsou mimo obec. Chtějí zůstat co nejdéle ve svém vlastním prostředí, na které jsou zvyklí. Sami se však již nemohou starat o dům a v případě, že nemají příbuzné, kteří by se o ně postarali, budou do budoucna potřebovat bydlení, které bude minimálně bezbariérové, možná i se zajištěním pečovatelské služby.

Priorita S3	
Podpora bydlení pro seniory a zdravotně znevýhodněné	
Popis opatření	Vybudování bydlení pro seniory a zdravotně znevýhodněné
Realizátoři	Obec Bolatice
Nová nebo stávající	Stávající, nová
Zahájení realizace	Rok 2019
Finanční zdroje	Obec Bolatice, MPSV, Nadace, nadační fondy, KÚ MSK, EU
Finanční náklady	
Dopady	Cílová skupina má bezbariérové bydlení a může tak nadále zůstat v obci
Indikátory	Provedená analýza potřeb cílové skupiny Realizovaná rekonstrukce Realizovaná aktivita Počet občanů, využívajících bezbariérové bydlení
Rizika	Nedostatek finančních prostředků Nezájem cílové skupiny
Ošetření rizik	Vícezdrojové financování

	Dostatečná komunikace s cílovou skupinou, primárně přímá komunikace
--	---

Priorita S4 Podpora klubu pro zdravotně znevýhodněné

Charakteristika

Podpora klubu pro zdravotně znevýhodněné, není sociální službou podle zákona o sociálních službách.

Zdůvodnění

V obci vznikl v roce 2002 Klub seniorů, který je velmi aktivní. Senioři se setkávají v kulturním domě, kde jak pro své členy, tak pro širokou veřejnost organizují mnoho aktivit.

Priorita S4	
Podpora klubu pro seniory a zdravotně znevýhodněné	
Popis opatření	Podpora klubu seniorů a zdravotně znevýhodněných prostřednictvím jak finanční podpory, tak poskytováním prostor pro realizaci akcí
Realizátoři	Obec Bolatice
Nová nebo stávající	Stávající
Zahájení realizace	Rok 2019

Finanční zdroje	Obec Bolatice
Finanční náklady	150,000,- Kč
Dopady	Senioři žijí aktivním životem
Indikátory	Počet akcí Počet účastníků akcí
Rizika	Stále se zvyšující počet členů, nedostatečný prostor pro realizaci aktivit
Ošetření rizik	Vytipování nových vhodných prostor pro setkávání

Priorita S5 Podpora odborného sociálního poradenství včetně půjčovny kompenzačních pomůcek

Charakteristika

Odborné sociální poradenství je službou podle zákona o sociálních službách.

Odborné sociální poradenství je poskytováno se zaměřením na potřeby jednotlivých okruhů sociálních skupin osob v občanských poradnách, manželských a rodinných poradnách, poradnách pro seniory, poradnách pro osoby se zdravotním postižením, poradnách pro oběti trestných činů a domácího násilí; zahrnuje též sociální práci s osobami, jejichž způsob života může vést ke konfliktu se společností. Součástí odborného poradenství je i půjčování kompenzačních pomůcek.

Služba obsahuje tyto základní činnosti:

- a) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- b) sociálně terapeutické činnosti,
- c) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

Odborné sociální poradenství poskytují rovněž **obecní úřady s rozšířenou působností** osobám ohroženým sociálním vyloučením z důvodu předchozí ústavní nebo ochranné výchovy nebo výkonu trestu, osobám, jejichž práva a zájmy jsou ohroženy trestnou činností jiné osoby, a osobám, jejichž způsob života může vést ke konfliktu se společností (§92 odst. b). z. 108/2006 Sb., o sociálních službách).

Zdůvodnění

Odborné sociální poradenství vyplynulo jako potřeba z anketního šetření mezi občany obce Bolatice. Nebylo však přesně specifikováno, o jaké poradenství by mělo jít, podle věku respondentů, kteří o poradenství projeví zájem, by se mělo jednat především o poradenství pro seniory a zdravotně znevýhodněné.

Odborné sociální poradenství poskytují jednotliví poskytovatelé (Charita Hlučín, Charita Opava, DomA, Oáza ad.).

Priorita S5	
Odborné sociální poradenství včetně půjčovny kompenzačních pomůcek	
5.1. Podpora odborného sociálních poradenství 5.2. Podpora půjčovny kompenzačních pomůcek	
Popis opatření	5.1.1. Analýza potřeb občanů v oblasti odborného sociálního poradenství 5.1.2. Zajištění poskytovatele odborného sociálních poradenství
	5.2.1. Výběr poskytovatele 5.2.2. Realizace služby
Realizátoři	Obec Bolatice Charita Hlučín Charita Opava Centrum pro zdravotně postižené MSK SPID Handicap o.p.s. Další možní poskytovatelé
Nová nebo stávající	Stávající
Zahájení realizace	Rok 2019
Finanční zdroje	Obec Bolatice, MPSV, Nadace, nadační fondy, KÚ MSK, platby od klientů

Finanční náklady	
Dopady	Zajištění dostatečné informovanosti občanů v různých životních situacích Občané obce Bolatice jsou zajištění kompenzačními pomůckami dle možností jednotlivých poskytovatelů
Indikátory	Počet provedených intervencí Počet vypůjčených kompenzačních pomůcek
Rizika	Nedostatek kompenzačních pomůcek Nedostatečná informovanost občanů o možnostech půjčování pomůcek
Ošetření rizik	Dostatečná informovanost a propagace prostřednictvím všech dostupných zdrojů Podpora organizací, zajišťující kompenzační pomůcky

Priorita S6 Senior taxi

Charakteristika

Senior taxi není službou podle zákona o sociálních službách. Zajišťuje dopravu seniorů a zdravotně znevýhodněných k lékaři, na úřady apod.

Zdůvodnění

Senior taxi již v obci funguje a je občany využíváno a hodnoceno velmi kladně.

Priorita S6	
Senior taxi	
Popis opatření	Realizace senior taxi
Realizátoři	Obec Bolatice
Nová nebo stávající	Stávající
Zahájení realizace	Rok 2019
Finanční zdroje	Obec Bolatice, platby od klientů
Finanční náklady	
Dopady	Občané jsou zajištěni dopravou k lékařům i na úřady
Indikátory	Počet občanů, kteří využili senior taxi
Rizika	Zvýšený zájem občanů o senior taxi a díky tomu zvýšení nákladů
Ošetření rizik	Pravidelné vyhodnocování využívání senior taxi a přizpůsobení se aktuální situaci

Priorita S7 Dům sociálních služeb Sv. Kateřiny

Charakteristika

Dům sociálních služeb Sv. Kateřiny bude sloužit nejen seniorům, ale také zdravotně znevýhodněným občanům.

Priorita S6	
Senior taxi	
Popis opatření	Realizace senior taxi
Realizátoři	Obec Bolatice
Nová nebo stávající	Stávající
Zahájení realizace	Rok 2019
Finanční zdroje	Obec Bolatice, platby od klientů
Finanční náklady	
Dopady	Občané jsou zajištěni dopravou k lékaři i na úřady
Indikátory	Počet občanů, kteří využili senior taxi
Rizika	Zvýšený zájem občanů o senior taxi a díky tomu zvýšení nákladů
Ošetření rizik	Pravidelné vyhodnocování využívání senior taxi a přizpůsobení se aktuální situaci

Pracovní skupina Rodiny, děti, mládež a osoby ohrožené sociálním vyloučením

Priority

1. Podpora volnočasových aktivit pro děti a mládež
2. Realizace preventivních programů

Priorita R1 Podpora volnočasových aktivit pro děti a mládež.

Charakteristika

Zajištění volnočasových aktivit pro děti a mládež není službou podle zákona o sociálních službách.

Zdůvodnění

V obci existuje mnoho aktivit pro malé děti, které zajišťuje jak obec, tak jednotlivé spolky, případně základní škola. Nedostatečný prostor je pro věkovou kategorii 13+, tedy mládež, která se již neúčastní kroužků, ale potřebuje svou vlastní profilaci.

Je zřejmé, že pokud mladí lidé budou mít kulturní, společenské vyžití, budou chtít v obci setrvat a nebudou se chtít stěhovat po studiích jinam. Je zřejmé, že členové pracovní skupiny nemohou vědět, co cílová skupina potřebuje, proto je nezbytné se jí dotázat. Jednou z cest je mladé fórum v rámci realizace MA21. Pokud budou mít mladí lidé k dispozici prostor pro realizaci svých vlastních projektů, budou mnohem více motivováni k tomu, aby se na aktivitách podíleli svým vlastním dílem.

Zapojením mladých lidí se sníží socio-patologické jevy v obci.

Priorita R1	
Podpora volnočasových aktivit pro děti a mládež	
Popis opatření	Podpora volnočasových aktivit pro děti a mládež
Realizátoři	Obec Bolatice, spolky, neformální sdružení
Nová nebo stávající	Stávající
Zahájení realizace	Rok 2019
Finanční zdroje	Obec Bolatice, nadace, nadační fondy
Finanční náklady	50,000,- Kč
Dopady	Realizované volnočasové aktivity pro děti a mládež
Indikátory	Počet akcí Počet účastníků akcí
Rizika	Nezájem cílové skupiny
Ošetření rizik	Dostatečná osvěta a propagace aktivit

Priorita R2 Realizace preventivních aktivit**Charakteristika**

Preventivní aktivity pro děti a mládež v obci nejsou službou podle zákona o sociálních službách, jedná se o návaznou aktivitu, jejímž cílem je snížení dopadů kouření, požívání alkoholu, závislosti na sociálních sítích, kyberšikana, nebezpečí internetového prostředí, užívání psychotropních látek a dalších.

Důležitý je rovněž zdravý životní styl.

Zdůvodnění

V současné době jsou mladí lidé stále více vystavováni nebezpečím, které s sebou nese rychlý životní styl. Mladí lidé jsou stále více ohroženi i nebezpečím na internetu, které si často neuvědomují. Nemusí jít tedy nutně pouze o kyberšikana, ale také zneužívání dětí a mládeže v kyberprostředí.

Stále více se mladí lidé orientují na kouření elektronických cigaret, které jsou sice méně škodlivé, než klasické cigarety, ale i tak poškozují zdraví.

Priorita R2	
Realizace preventivních programů	
Popis opatření	Realizace přednášek, seminářů, školení pro zajištění prevence v jednotlivých oblastech
Realizátoři	Obec Bolatice, spolky, spolky, vzdělávací instituce
Nová nebo stávající	Stávající
Zahájení realizace	Rok 2019
Finanční zdroje	Obec Bolatice, nadace, nadační fondy
Finanční náklady	50,000,- Kč
Dopady	Děti a mládež jsou informováni o jednotlivých nebezpečích, která mohou ovlivnit zdraví i bezpečí
Indikátory	Počet akcí Počet účastníků akcí
Rizika	Nezájem cílové skupiny
Ošetření rizik	Dostatečná osvěta a propagace aktivit

Průřezové aktivity

Priorita P1 Podpora spolkové činnosti

Podpora spolkové činnosti

- Finanční podpora ze strany obce přiznávaná na základě žádosti
- Granty
- Pomoc s organizací přednášek pro seniory
- Bezúplatné užívání prostor pro spolkovou činnost

Charakteristika

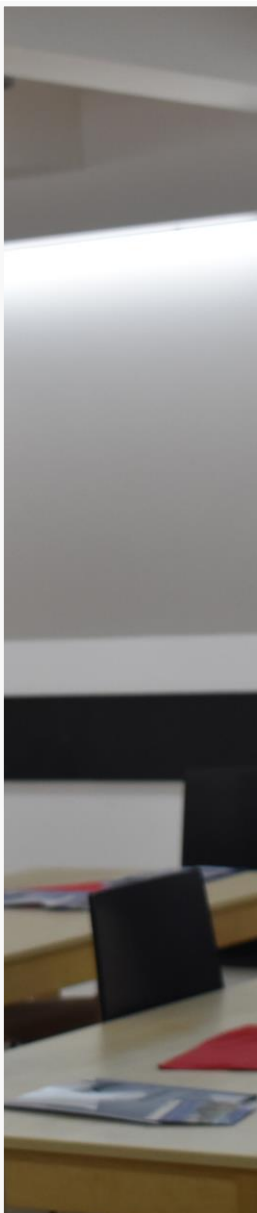
Spolková činnost není sociální službou ve smyslu zákona o sociálních službách. V obci funguje celá řada spolků, které realizují aktivity pro všechny cílové skupiny. Jedná se zejména o SDH Bolatice, SDH Borová, Rodinné centrum Skřítek, Rodinné centrum Ježeček, Klub seniorů, Seniorky z Bolatic, Dětská organizace Kondor, Tábornický oddíl Orion (TO Orion funguje pod Dětskou organizací Kondor) a další spolky a sdružení, která ale nejsou pro přípravu plánu rozvoje sociálních služeb a návazných aktivit primární. Spolky jsou podporovány z obce jak finančně, tak materiálně. Obec se spolky spolupracuje a je si vědoma jejich potřebnosti. Kromě toho existuje v obci vzájemná prospěšnost, kdy z dobrovolného vstupného z akcí jednotlivých spolků i akcí, organizovaných obcí, jsou financovány akutní potřeby občanů (např. příspěvek na kompenzační pomůcky apod.).

Zdůvodnění

Spolková činnost v obcích zajišťuje komunitní život všech občanů. Pokud bychom hodnotili dopad činnosti spolků na jednotlivé cílové skupiny, pak by se jednalo především o zkvalitnění života seniorů a je zřejmé, že jestliže se senioři účastní jednotlivých akcí či je sami organizují, má to vliv nejen na jejich psychické, ale i fyzické zdraví. U cílové skupiny děti a mládež jde pak o smysluplné využití volného času, snížení socio-patologických jevů a protidrogovou prevenci. Stejná situace jako u seniorů je potom u osob se zdravotním znevýhodněním. Lidé, kteří jsou ohroženi sociálním vyloučením, se mohou podílet na aktivitách sdružení a v budoucnu pro ně budou připravovány programy zaměřené na vzdělávání, rekvalifikace apod. Především budou aktivity zaměřeny na matky po rodičovské dovolené a osoby starší 50 let pro zjednodušení jejich návratu do pracovního procesu.

Priorita P1	
Podpora spolkové činnosti	
Popis opatření	1.1. Podpora spolků a sdružení materiálně a finančně 1.2. Podpora spolupráce spolků a obce a spolků navzájem
Realizátoři	Jednotlivé spolky Obec Bolatice
Nová nebo stávající	Stávající
Zahájení realizace	Rok 2019
Finanční zdroje	Obec Bolatice, Nadace, nadační fondy, KÚ MSK, dary a příspěvky místních podnikatelů (finanční i nehmotné)
Finanční náklady	1,1 mil. Kč
Dopady	Realizované kulturní, společenské a osvětové akce pro cílové skupiny Zlepšení kulturních a společenských kontaktů cílových skupin Zlepšení sociálních vazeb Snížení dopadů socio-patologických jevů
Indikátory	Počet akcí, realizovaných jednotlivými spolky

	Počet zapojených zástupců cílových skupin
Rizika	Nezájem spolků Nezájem občanů o aktivity spolků
Ošetření rizik	Dostatečná osvěta a propagace

Monitorování a vyhodnocení

Monitorování a vyhodnocování realizace KPSS je naprosto nezbytnou součástí plánu především ve vztahu ke zjištění efektivnosti a potřebnosti naplánovaných priorit a opatření zejména ve vztahu k cílové skupině uživatelů.

Monitorování a vyhodnocování probíhá zpravidla 1x ročně na monitorovacích schůzkách v rámci pracovních skupin. Jsou vyhodnocovány jednotlivé nastavené indikátory výstupů u každé priority a opatření, je vyhodnocován akční plán¹ a jsou připravovány případné úpravy plánu.

Pravidelná aktualizace střednědobého plánu pak zajišťuje usměrňování aktivit na základě skutečných potřeb cílové skupiny uživatelů.

Pro nastavení skutečných potřeb je rovněž nezbytné provádět průběžnou analýzu sociálních potřeb, která prokáže potřebnost služeb stávajících či nových.

Na základě monitorování je důležité aktualizovat také Katalog sociálních služeb pro dostatečné a kvalitní informování veřejnosti.

¹ Akční plán je rozpracování jednotlivých priorit a opatření do konkrétních kroků se stanovením zodpovědností, finančních alokací a dalších zdrojů pro jejich realizaci. Stanovuje se zpravidla na jeden rok.

Seznam zkratk

MPSV	Ministerstvo práce a sociálních služeb
KPSS	komunitní plánování sociálních služeb
SPRSS	střednědobý plán rozvoje sociálních služeb
KP	komunitní plánování
z.s.	zapsaný spolek
o.p.s.	obecně prospěšná společnost
ORP	Obec s rozšířenou působností
KÚ	krajský úřad
MSK	Moravskoslezský kraj